

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Examen per reliquum hujus diei tempus instituendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

se cum Apostolis Luc. 5. dicere: *Præceptor, per totam no-*
stram laborantes nihil cepimus.

Considera III. Quàm æquum proinde sit, ut tu quoque
illa studiosè arripas, atque adeò vel nunc in hoc secessu se-
deas, & ad sumptus computandos te accingas. Colloquium
ad Christum, & æternum Patrem usurpando illa verba Salo-
monis Sap. 9. *Mitte illam de caelis Sanctis tuis, & à sede*
magnitudinis tuæ, ut tecum sit, & tecum laboret, ut sci-
am, quid acceptum sit coram te.

EXAMEN

Per reliquum hujus Diei tempus instituendum.

Cum duo præcipuè capita ad Evangelicam perfectionem
requirantur, scilicet fuga peccati, & virtutum amor,
juxta S. Davidem pl. 33. dicentem: *Quis est homo, qui sult*
vitam, diligit dies videre bonos, declina à malo, & fac bo-
num; meritò hæc duo à Sacerdotibus tantò perfectius sunt
observanda, quantò major in illis ob excellentiam statûs
perfectio requiritur. Unde rectè hoc & sequenti die, quo-
modo te circa hæc duo capita gesseris, & gerere deinceps ve-
lis, per accuratum Examen de hac materia institutum inda-
gabis.

Post invocatam itaque divinam gratiam considera I.
Quid ad perfectam animi puritatem, adeoque & primum ho-
minis officium, quod est *declinare à malo*, requiratur, vide-
licet I. Ut omnem culpam mortalem cane peius & angue
oderis, utpote per quam tota unio animæ cum Deo dissol-
vetur, & per consequens etiam fructus operationis non mo-
dicè impeditur. Unde quod olim Blanca Regina Galliarum
ad Filium Ludovicum dixisse dicitur, malle se scilicet, cum
quocunque mortis genere defunctum, quàm unico peccato
mortali obnoxium inveni, id ipsum etiam Ecclesia respectu
Sacerdotum multo potiori jure dicere creditur. II. Ut et-
iam omnia peccata venialia deliberatè admitti solita stu-
diosissimè devites, cum & hæc, sicut magnam cum morbis
corporalibus similitudinem quoad effectus alios habent, ita
perinde ac illi vires animi ad operandum necessarias non
modicè debilitent. III. Ut ipsas etiam fragilitates, seu
pecca-

peccata ex fragilitate commissa; item imperfectiones & alias actiones levitatem vel minimam sapientes, quantum fieri potest, devites; & ubi commissa fuerint, per dignam penitentiam deleas, & emendes, memor semper sententia S. Bernardo prolata: *Nuga in ore secularis nuga sunt, in ore Sacerdotis blasphemia.* Item alterius à S. Augustino pronuntiata: *In moribus Vestris nihil reperitur, quod eorum quam offendat aspectum, sed quod Vestram deceat sanctitatem.* IV. Ut passiones tuas, & inordinatas affectiones, quae sunt radix omnium peccatorum, fortiter & constanter retines, amorem maximè & concupiscentiam, iram, odium, & tristitiam, quae prae caeteris periculosa sunt Sacerdotibus & in grandia saepe scelera, scandalaque eos precipitant. V. Ut occasiones quoque externas ad peccatum allicientes, populi praeipue sunt mulierum confortium, familiaritas cum externis, compotandi consuetudo, & similes, studiosè detestare, dum amas pericula, percas in illis.

In his ergo omnibus primò quomodo te habeas, an libueris hactenus, id est, quibus peccatis, levitatibus, passionibus, aut occasionibus extrinsecis peccandi obnoxius fueris, tardè & accuratè te examina; deinde quàm grandia mala ex ijs orta tibi sint, aut oriri possint, sedulò perpende, & tandem quae media ad evitanda talia peccata, vel passiones frenandas adhibere possis & velis, indaga.

Secundò postea considera, quot titulis tam magna conscientiae puritas à Sacerdote requiratur, nimirum I. *Ob ipsam magnitudinem beneficii vocationis*, quod sicut maximum est propter status & muneris, ad quod vocatus est, maximam dignitatem & excellentiam, ita maximam quoque circumspectionem & amorem requirit, atque adeò vel maxime cavendum suadet, ne talis Benefactor offendatur; alioquin enim jure iterum Christus de Sacerdotibus quereret, utique Psalms 54. verba repeteret: *Si inimicus meus invidiosus fuisset mihi, sustinuissem utique; tu vero homo unanimes, dux meus, & notus meus, qui simul mecum dulces capere cibos.* &c. II. *Ob sacrificij offerendi munus*, quod quidem tantum est, ut merito Thomas Kemp. l. 4. c. 5. dixerit: *Non haberes Angelicam Puritatem, & S. Joannis Baptista sanctitatem, non esses dignus hoc Sacrificium offerre.* Utis

cum S. Franciscus deliberasset, & à Deo intelligere petivisset, num Sacerdotij Ordinem suscipere deberet, Angelus illi chrysalinum Speculum, & purissimum quidem ostendit, simulque dixit, tantam puritatem requiri, ut quis Presbyterij Ordinem dignè suscipiat, & administret; quo audito nunquam induci S. Franciscus potuit, ut Presbyter fieret. III. *Ob Confessarii & Concionatoris munus*: quod utrumque magno in dicendo & corrigendo libertatem requirit; quomodo autem hæc obtineri poterit, nisi ipse Sacerdos liber sit à vitijs, à quibus alios absolvere, & abstrahere cupit, diceréque cum Christo possit; *quis arguet me de peccato*: certè, S. Gregorio teste p. 5. pastor. c. 5. *nullum majus præjudicium tolerat Deus, quam cum eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui aliorum compescere peccata debemus, quando pereuntis populo mortis Authores sumus, cui ad vitam esse duces debemus.* Imò non Deus duntaxat, sed ipsa etiam Ecclesia & Religio nostra Catholica non leve detrimentum patitur, nam, ut idem S. loc. cit. ait, *Si quid in Sacerdote vel Clerico justè reprehenditur, ejus vitio ipsa Religionis nostra affimato gravatur.* Unde meritò S. Paulus de Ministris Ecclesiæ ad Timotheum ep. 1. cap. 3. scribens, *hi autem, inquit, probentur primùm, & sic ministrent, nullum crimen habentes.* IV. *Ob propriam infamiam & interitum cavendum*: cum enim Sacerdos ipso Clerici nomine & veste profiteatur, se de sorte Domini, id est, totum Dei & Ecclesiæ servitio consecratum esse, ita ut dicere possit cum Davide pl. 15. *Dominus pars hereditatis meæ.* An non magnam apud Angelos, & homines infamiam contrahet, si turpissima defectione à Deo recedat, & , qui priùs cum infelici Juda Christum secutus fuerat, postea cum eodem pecunijs coacervandis, vel alteri cupiditati implendæ deserviat, ac denique eò delabatur, ut ipsum Christum, suamque salutem prodat? an non de ipso verificabitur, quod Apostolus ad Hebr. 6. dixit: *Terra supervenientem habens imbrem, proferens autem spinas & tribulos reproba est, & maledicto proxima, cuius consummatio in combustionem.* an non in ipso implebitur, quod alter Apostolorum Princeps 2. Petr. 2. dixit; *si enim refugientes coinquinationes mundi, in cognitione Do-*

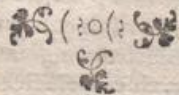
mini nostri & Salvatoris IESU Christi, his rursus implicati superantur, facta sunt illis posteriora deteriora prioribus. Melius enim illis erat non cognoscere viam iustitiae, quam post agnitionem retrosum converti ab eo, quod illis tractatum est, Sancto Mandato. Hinc nempe non quare didicimus teste S. Hieronymo epist. 22. *hominis infideles, & eius, qui foris sunt, & quorum carnes Rex Assyrus in olla succedebat de Ecclesia Christi rapere festinat, esca eius secundum dicitur electa sunt, Iob subvertere cupit, & devoratis Iuda & eribrandos Apostolos expetit potestatem.*

Tertiò demum considera, quæ media adhibere velit ad talem puritatem obtinendam, sequentia videlicet. I. *Orationem humilem*, quâ diffidens, te viribus propriis obtinere posse hanc puritatem, frequenter ad Deum recurras, & comes cum S. Davide Pl. 50. *Cor mundum crea in me Domine, & spiritum rectum innova in visceribus meis.* Ita sane Salomon suo exemplo docuit, qui, ut sap. c. 18. dicitur, *sciebat quòd non posset esse continens, adijt, Dominum, & deprecatus est.* II. *Immaculatæ Virginis amorem, & venerationem*; hinc enim non levia duo præsidia accipies ad talem puritatem obtinendam; nam & exemplo illius peccatorum accendèris & ipse ad immaculatæ vitæ studium; & peccatorum per ipsius patrocinium (quod nunquam libentius, quam per conceptionem suam immaculatam rogata, & ad talem suam implorata præstat) gratiam efficaciter obtinebis ad illius studium fructuosè suscipiendum & continuandum, ut citius de te suo modo dici queat: *Totus pulcher es, amice mi, & macula non est in te.* III. *Frequentem Agni immaculatæ oblationem*; hinc enim eadem duo præsidia non modicè rogebuntur; nam, ut S. Bernardus in serm. de cen. Dom. dicit, *duo hoc Sacramentum operatur in nobis, ut & sensum innovat in minimalis, & in gravioribus tollat omnino consensum, sed & ipsa memoria immaculatæ hostiæ quotidie, aut læpulis saltem offerendæ non modicum addet stimulum ad evadendam omnem maculam, quæ minùs acceptam reddere vellet oblationem posset.* IV. *Crebram peccatorum suorum Confessionem*; sicut enim, quò vas aliquod crebrius eluitur, & purgatur, tantò purius efficitur; ita quò frequentius anima per Confessionem mundatur, tantò à peccatorum torribus liberior.

terior, mundiorque, ac sanctorum evadit. V. *Examen*
in conscientia quotidianum; cum enim per hoc macula, sordés-
 que, si quæ fortè contrahuntur, mox auferantur iterum, hoc
 ipso Diabolus laqueos suos perinde nequere cessabit, ac ar-
 nete rete suum expandere non facile solent in eo loco, in quo
 frequenter sua retia scopis destructa fuisse comperiunt. VI.
Examen particulare super illa vitia, quibus magis adhuc
 obnoxius es, institutum; cum enim per hoc examen uni præ-
 sertim vitio excindendo tota cura impendatur, meritò vires
 collectæ fortiores censentur ad unum post alterum citò ex-
 pugnandum; sic enim pius Asceta l. 1. c. 11. dicere ausus est,
 citò nos perfectos evasuros, si quovis anno unum duntaxat
 vitium extirparemus, quantum magis purificabimur, si quovis
 circiter mense unum vitium excinderemus. VII. *Casti-*
gationem voluntariam susceptam: sicut enim equus, qui
 post celsitationem admissam mox flagello aut calcari corri-
 pitur, cautior efficitur, rariùsque labitur; ita etiam quisque
 faciliùs à crebriori lapsu sibi cavet, qui advertit, quemcun-
 que mox præsentis pœna castigandum esse. VIII. *Radicis ex-*
stirpationem, ut enim lolia, & zizania non facile ampliùs
 succrescunt, si cum ipsa radice extirpantur; ita nec vitia re-
 pullulare facile poterunt, si ipsa eorum radix evellatur. Exa-
 mina ergo, quomodo hæc media adhibueris hætenus, & ad-
 hibere deinceps velis, atque ad hoc ipsum gratiam à Deo &
 Sanctis per breve colloquium pete.

Materia Lectionis.

Ex libello Exercitiorum legi potest modus eligendi, re-
 gularque pro eo præscriptæ. Ex Ascetis legi potest Leonar-
 dus Lessius, aut Theophilus Bernardinus de statu vitæ eli-
 gendo. Aut libellus passim obvius, & perutilis ad hunc fi-
 nem, qui inscribitur *Methodus certi vitæ status deligendi*
practica. Aut Ludovicus de Ponte in to. 2. de perfectione.
 Aut *Sacerdos Christianus seu ad vitam Sacerdotalem piè in-*
stituendam manu ductio à M. Ludovico Abellio Sacerdote
 Parisiensi conscripta.

DIES